7/6017

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI

Sayı : B.02.0.005/031/6946 13/06/2005

Konu : Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının 09.05.2005 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00-02-7/6017-10926/32689 sayılı yazısı.

Hatay Milletvekili Sayın Züheyir AMBER tarafından tevcih edilen 7/6017 esas sayılı yazılı soru önergesi ile ilgili olarak, Bakanlığım bağlı kuruluşu Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığından alınan 16.05.2005 tarihli ve B.02.1.DİE.0.65.00.03/906-91 sayılı cevabi yazı ekte gönderilmektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Beşir ATALAY
Devlet Bakanı

EKLER :
1- Cevabi yazı (5 sayfa)

DAĞITIM:
Gereği : TBMM Başkanlığına
Bilgi : Başbakanlığa

Tel : 419 22 46 – 47 – 50
Faks : 419 22 43

7/6017

T.C.
B A Ş B A K A N L I K
Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığı

SAYI : B.02.1.DİE.0.65.00.03/906-91 16/05/2005

KONU : Soru Önergesi

DEVLET BAKANLIĞINA
(Sayın Beşir ATALAY)

İlgi: 11/05/2005 tarih ve B.02.0.005/031/0946 sayılı 7/6017 sayılı yazılı soru önergesi.

Hatay Milletvekili Sayın Dr. Züheyir AMBER tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı vasıtasıyla Sayın Devlet Bakanı Beşir ATALAY'a tevcih edilen 7/6017 esas sayılı yazılı soru önergesinde istenilen bilgiler hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Musa YILMAZ
Enstitü Başkan V.

EKLER :
1- Doküman (4 sayfa)

Necatibey Cad. 114, 06100 Yücetepe/Çankaya-ANKARA
Tel:0.312.410 04 10 (Santral)
Faks:0.312.425 33 87, 0.312.418 11 82
İnternet Adresi:www.die.gov.tr

İlgili Birim:Araştırma-PlanlamaveKoordinasyon Dairesi
Tel: 0.312.410 07 20
Faks: 0.312.425 35 85

7/6017

Hatay Milletvekili Sayın Dr. Züheyir AMBER tarafından Devlet Bakanı Sayın Prof. Dr. Beşir ATALAY'a tevcih edilen Soru Önergesine ait cevaplar

SORU 1- Devlet İstatistik Enstitüsü'nün "Gelir Dağılımı Araştırmaları" var mıdır? Eğer böyle bir araştırması var ise bu sonuçlar ile ülkemizde gerçek anlamda açlık sınırında olan kaç vatandaşımız vardır?

CEVAP 1- Devlet İstatistik Enstitüsü, 2002 yılından itibaren her yıl uygulamaya başladığı Hanehalkı Bütçe Anketlerinden elde edilen gelir dağılımı sonuçlarını kamuoyuna duyurmaktadır. En son açıklanan 2003 Hanehalkı Bütçe Anketi'nden elde edilen gelir dağılımı sonuçları ise 6/10/2004 tarihinde haber bülteni ile kamuoyuna duyurulmuştur. Ayrıca Avrupa Birliği uyum çalışmaları kapsamında 2004 yılından itibaren yeni uygulaması başlatılan Gelir ve Yaşam Koşulları Anketi ile hanehalklarının yaşam koşulları, gelir dağılımı ve yoksulluk göstergelerine ilişkin her yıl düzenli olarak sonuçların duyurulmasına devam edilecektir.

Bu kapsamda, en son açıklanan 2002 Hanehalkı Bütçe Anketi sonuçlarından elde edilen yoksulluk göstergelerine göre, 926 bin kişinin gıda yoksulluğu (açlık) sınırının altında kaldığı tespit edilmiştir. Gıda yoksulluk sınırının altında kalan fertlerin, toplam fert sayısına oranı ise % 1.35 olarak tahmin edilmiştir.

SORU 2- Tüm dünyada bu tip araştırmalar, nüfusun her yüzde 1'lik dilimin, ulusal gelirden aldığı payı ortaya çıkarır. Böylece o ülkede kaç kişinin gerçek anlamda zengin, kaç kişinin yoksul olduğunu bir çırpıda görülebilir. Bu araştırmanın yüzdelik oranı kaçtır?

CEVAP 2- Yaratılan kullanılabilir gelirin, hanehalkları arasındaki bölüşümünün en iyi göstergelerinden biri, gelirler küçükten büyüğe doğru sıralandıktan sonra, hanehalklarının belli yüzdelere göre gruplandırılması ve her grubun gelirden aldığı payın hesaplanmasıdır. Hanehalklarının gruplandırılması, yapılacak analize göre yüzde 20, 10, 5 veya 1'lik dilimlere göre isteğe bağlı olarak belirlenebilir. Bu kapsamda, Devlet İstatistik Enstitüsü'nün yaptığı araştırma sonuçlarından, istenilen yüzdelik grupların elde edilmesi mümkündür. DİE, yayınlarında yüzde 20,10 ve 5'lik dilimlere göre sonuçlar yayınlanmaktadır.

SORU 3- Dünya Bankası "Dünya Kalkınma Göstergeleri-2005" başlıklı raporunda açıkladığı üzere; ülkemizde nüfusun en zengin yüzde 10'luk grubundakiler ayda 1096 dolar, en yoksul yüzde 10'dakiler ise 92.1 dolarlık kişi başına gelire sahip olduğu anlaşılmaktadır. Sizce bu rapora dünya zenginlik sıralamasına giren Türk işadamlarının aylık geliri 1096 dolar olabilir mi? Yoksul vatandaşlarımızın aylık geliri 92.1 dolar olabilir mi?

CEVAP 3- Dünya Bankası'nın 2005 Kalkınma Raporunda ülkemize ilişkin göstergelerin ait olduğu yıl olarak dipnotunda belirttiği 2000 yılında Devlet İstatistik Enstitüsü'ün yaptığı ve kamuoyuna duyurduğu bir çalışma bulunmamaktadır. 2000 yılının kaynak olarak gösterilmesine ilişkin durum, Dünya Bankası yetkililerine iletilmiş ve açıklamaların düzeltilmesi için gerekli girişimlerde bulunulmuştur. Ayrıca, Dünya Bankası yetkililerinden edinilen bilgiye göre, söz konusu verinin, 2001 yılında yapılan özel bir çalışmadan elde edildiği ifade edilmiştir.

2003 Hanehalkı Bütçe Anketi sonuçlarına göre yüzde 10'luk gelir dilimlerine ilişkin grupların ortalama gelirleri EK-1'de verilmiştir.

SORU 4- Devlet İstatistik Enstitüsü en zengin ve en yoksul yüzde 1'lik dilimler üzerinde "Gelir dağılımı araştırması" yapmayı planlıyor mu? Bu konudaki engel nedir?

CEVAP 3- İkinci sorunun cevabında da belirtildiği gibi hanehalkı bütçe anketi sonuçlarından istenilen düzeyde yüzdelik dilimlere göre gelirin dağılımını elde etmek mümkün olmakla birlikte, 2003 yılı Hanehalkı Bütçe Anketi verilerinden, gelire göre sıralı yüzde birlik dilimlere göre elde edilen sonuçlar Ek-2'de verilmiştir.

EK-1

Gelire göre sıralı % 10'luk gelir dağılımı

Genel Göstergeler	Toplam	Gelir grupları									
		1. % 10	2. %10	3. % 10	4. % 10	5. % 10	6. % 10	7. % 10	8. % 10	9. % 10	10. % 10
2003											
Toplam hane geliri (Milyon TL)	180.304.703.755	4.082.748.942	6.726.742.833	8.439.488.622	10.103.393.424	11.950.172.800	14.143.146.141	16.956.039.756	20.785.759.745	27.310.505.765	59.806.705.727
Ortalama hane geliri	10.768	2.438	4.017	5.040	6.034	7.137	8.446	10.126	12.413	16.310	35.717
Ortalama fert geliri	2.606	616	987	1.256	1.512	1.733	2.025	2.403	2.905	3.767	8.533

Kaynak : 2003 Hanehalkı Bütçe Anketi

4/6/2016

7/6017

EK-2

2003 Hanehalkı Bütçe Anketi Sonuçları

Yıllık Kullanılabilir Gelirlerinin Yüzde 1'lik hanehalkı gruplarına göre dağılımı

Yüzdelik Dilimler	Yıllık Kullanılabilir gelir Toplam	Yüzde
	180.304.703.754.647.000	100
1	158.410.917.545.741	0,09
2	266.794.471.078.254	0,15
3	329.546.987.195.352	0,18
4	377.234.743.974.051	0,21
5	415.043.889.354.584	0,23
6	447.724.770.774.751	0,25
7	478.900.482.524.271	0,27
8	509.657.140.629.098	0,28
9	536.921.929.323.759	0,3
10	562.513.609.972.323	0,31
11	586.731.942.578.978	0,33
12	607.737.421.162.417	0,34
13	628.636.809.055.808	0,35
14	647.257.652.960.962	0,36
15	666.142.329.927.410	0,37
16	683.773.742.933.665	0,38
17	699.961.711.786.536	0,39
18	717.988.005.902.385	0,4
19	735.800.942.762.837	0,41
20	752.712.273.903.069	0,42
21	769.438.369.435.881	0,43
22	786.102.582.475.898	0,44
23	802.935.559.851.707	0,45
24	818.901.393.610.441	0,45
25	836.688.257.901.467	0,46
26	854.076.376.687.254	0,47
27	869.052.750.987.706	0,48
28	884.764.308.424.925	0,49
29	901.023.413.766.718	0,5
30	916.505.609.069.402	0,51
31	932.816.499.711.910	0,52
32	949.358.771.458.785	0,53
33	965.321.434.113.873	0,54
34	983.264.982.375.930	0,55
35	1.001.853.485.024.890	0,56
36	1.018.980.478.939.120	0,57
37	1.036.447.949.891.180	0,57
38	1.053.990.866.376.820	0,58
39	1.071.979.673.360.710	0,59
40	1.089.379.282.325.340	0,6
41	1.108.493.249.404.880	0,61
42	1.128.324.757.232.990	0,63
43	1.147.044.413.663.470	0,64
44	1.163.207.130.621.870	0,65
45	1.181.434.322.472.360	0,66
46	1.201.506.940.638.500	0,67
47	1.221.993.353.303.590	0,68
48	1.243.990.430.427.810	0,69
49	1.266.108.521.201.770	0,7

2003 Hanehalkı Bütçe Anketi Sonuçları
Yıllık Kullanılabilir Gelirlerinin Yüzde 1'lik hanehalkı gruplarına göre dağılımı

Yüzdelik Dilimler	Yıllık Kullanılabilir gelir Toplam	Yüzde
50	1.288.069.681.435.680	0,71
51	1.309.673.732.106.870	0,73
52	1.331.724.698.284.720	0,74
53	1.352.688.910.117.140	0,75
54	1.375.495.400.357.460	0,76
55	1.398.661.383.744.740	0,78
56	1.421.090.600.872.930	0,79
57	1.446.049.628.600.290	0,8
58	1.473.672.584.104.280	0,82
59	1.502.043.802.082.680	0,83
60	1.532.045.400.441.190	0,85
61	1.561.549.832.039.080	0,87
62	1.588.834.615.316.120	0,88
63	1.615.670.077.554.000	0,9
64	1.643.485.700.468.900	0,91
65	1.676.495.569.419.940	0,93
66	1.706.059.346.256.210	0,95
67	1.738.705.815.852.500	0,96
68	1.772.145.717.379.930	0,98
69	1.809.065.085.533.200	1
70	1.844.027.996.374.440	1,02
71	1.880.207.944.475.380	1,04
72	1.917.837.048.769.490	1,06
73	1.954.448.149.022.700	1,08
74	1.998.773.163.767.910	1,11
75	2.046.011.839.541.270	1,13
76	2.094.592.870.447.980	1,16
77	2.142.932.328.617.950	1,19
78	2.194.377.157.573.950	1,22
79	2.249.795.536.167.370	1,25
80	2.306.783.706.653.500	1,28
81	2.369.224.967.687.360	1,31
82	2.433.989.551.570.120	1,35
83	2.503.160.828.595.850	1,39
84	2.584.422.202.233.950	1,43
85	2.673.406.070.650.990	1,48
86	2.759.570.705.443.020	1,53
87	2.839.222.812.916.980	1,57
88	2.931.732.001.718.750	1,63
89	3.039.746.136.924.180	1,69
90	3.176.030.486.810.000	1,76
91	3.317.189.543.886.600	1,84
92	3.499.370.299.757.970	1,94
93	3.699.756.738.771.090	2,05
94	3.952.036.848.584.250	2,19
95	4.258.208.603.072.570	2,36
96	4.725.630.282.611.170	2,62
97	5.349.473.806.124.040	2,97
98	6.302.967.522.246.300	3,5
99	8.160.751.943.435.090	4,53
100	16.541.320.138.123.200	9,17